

EEN TERUGBLIK TEN AFSCHEID

Daar sta ik dan ... voor mijn boekenkast ... met voor mij ... keurig op een rij ... geproduceerd in bijna 30 jaar ... 117 nummers van Salesiaans Contact ... van sommige nummers zelfs meer dan één exemplaar. Ik ben trots op deze verzameling. Ik ben trots om hieraan gedurende 13 jaar lang met zo'n 60 bijdragen te hebben mogen meewerken.

Jammer dat aan deze rij nog maar één exemplaar toegevoegd gaat worden. Dan is het afgelopen. Dan is het voorbij. Het einde van een tijdperk.

Het 'papieren' Salesiaans Contact verdwijnt. Na nummer 118 wordt overgestapt naar een digitale versie. Voor mij een reden om terug te blikken op de afgelopen 30 jaar.

Hoe het begon

Onder eindredactie van Willem Spann verscheen in september 1993 het eerste nummer van Salesiaans Contact. In de redactie zaten toen verder Dirk Koster, Frans Aarts, Ad van Laarhoven en Inge Groothengel. Daarnaast was Rudolf Klaus, als missieprocurator, de vaste medewerker. Deze redactie was van mening dat het toen bestaande interne Kontaktblad stevig uitgebreid diende te worden, zowel qua verspreiding als qua inhoud. Dirk Koster verwoordt dat in zijn voorwoord als volgt:

Vroegere medebroeders vroegen erom, familieleden willen best wat meer weten, vrienden en vriendinnen kennen heel wat Oblaten en zijn geïnteresseerd, en ten slotte is er een aantal wat geraakt is door onze spiritualiteit en meer wil weten van Franciscus van Sales.

Hoe het verder ging

Pas in 2003 drong het, aldus de toenmalige eindredacteur Ad van Laarhoven, tot de redactie door dat het doen verschijnen van 40 nummers Salesiaans Contact een prestatie was om trots op te zijn. Tien jaar lang hebben we, aldus Ad in zijn voorwoord van nummer 40, geprobeerd om onze belofte van het eerste nummer waar te maken. En hij schrijft: We zijn ingegaan op de rijkdom van de Salesiaanse spiritualiteit en de beleving daarvan door de Oblaten van Franciscus van Sales. We hebben ook geprobeerd die rijkdom uit te dragen naar iedereen die daarin geïnteresseerd was en het doet ons elke keer weer deugd als zich nieuwe lezers aanmelden. (...) We houden het nog wel een tijdje vol; het werk is uitdagend en dankbaar.

In datzelfde nummer schrijft Kees Jongeneelen dat Salesiaans Contact kan zwemmen. Het is volgens hem de kinderziekten en de kinderschoenen ontgroeid. Het aantal mensen waar ons blad door de brievenbus glijdt is toegenomen. Het blijkt aan een behoefte te voldoen. Het is een communicatieblad van ons Oblaten, maar wil tegelijkertijd ook Salesiaanse teksten ter overweging aanbieden, aldus Kees.

In nummer 50 schrijft Ad van Laarhoven, die dan nog steeds eindredacteur is, dat zelfs de redactie in 1993 niet de vaste overtuiging had, dat we in 2005 zouden uitkomen met een jubileumnummer van Salesiaans Contact. We hoopten dat natuurlijk wel, want de ambitie lag bij die kleine groep enthousiastelingen voor het oprapen, aldus Ad. Alleen Dirk Koster wist toen blijkbaar al zeker dat “er over de eeuwen heen waarden zijn die ons blijven inspireren”. Sjef Arets schrijft in dit nummer dat Salesiaans Contact al worstelend steeds verder is gegroeid in inhoud en vormgeving. Er wordt uitgekeken naar ons tijdschrift. De redactie is trots en dankbaar voor de vele reacties, aldus Sjef.

Het aantal abonnees stijgt in die jaren explosief. Als redenen hiervoor worden wel genoemd de activiteiten en publiciteit rondom de herdenking van het 125-jarig bestaan van de congregatie in 2000 in Oudenbosch en de reünie van oud-studenten van Ave Maria in 2002 in Aarle-Rixtel bij gelegenheid van 75 jaar Oblaten in Nederland.

In zijn voorwoord van nummer 75 schrijft onze huidige eind- en hoofdredacteur Wim Holterman heel wat meer bescheiden: Nummer 75 is geen reden tot een groot feest. Eerder een moment om even stil te staan bij al die mensen, die vanaf nummer 1 hun beste krachten hieraan hebben gegeven. Zij hebben met ons gedeeld van hun

inspiratie en hun verbondenheid. Al die mensen die eraan hebben meegewerkt, dat elk nieuw nummer was als een warme voetstof in onze zo kille kerk. Mogen we daar dankbaar voor zijn. Dit 75ste nummer wil helemaal in die traditie staan. We hopen, dat u er warmte en nieuwe energie aan ontleent. Dan zijn wij opnieuw geslaagd in onze onderneming.

Ook in nummer 100 wil Wim deze mijlpaal graag vieren zonder al te veel toeters en bellen. We mogen allen die - heel trouw en vaak jarenlang - zich hebben ingespannen om te komen tot een inspirerend en zinvol kwartaalblad erg dankbaar zijn.

Kees is in dit nummer wat uitbundiger. Namens alle lezers vindt hij een hartelijke felicitatie aan de redactie en de vaste medewerkers op z'n plaats. Een pluim op hun hoed voor deze prestatie. Vaak krijg ik te horen, dat men ons blad waardevol vindt en velen zeggen, als ik Salesiaans Contact bij de post vind dan lees ik dat meteen van A tot Z. Een mooier compliment kun je toch niet krijgen, aldus Kees.

Waarom nu toch die overstap

Na het eerste jaar werd door de redactie met gepaste trots gemeld dat het aantal abonnees 75 bedroeg.

Vooral in het jubileumjaar 2000 en na de reünie in 2002 liep dit aantal uiteindelijk op naar 650 in 2005. Daarna zette zich echter de daling geleidelijk aan in. In 2014 worden er per post nog zo'n 600 boekjes verzonden. Er wordt geprobeerd nieuwe abonnees te werven.

Eindredacteur Ietje Knaapen ontwerpt daarvoor zelfs een strooifolder. Deze heeft echter nauwelijks effect. Er komen meer afmeldingen dan aanmeldingen, voornamelijk door overlijden. Na het overlijden van oblaten haken voorts ook vaak familieleden van oblaten af en wordt bij verhuizingen meermalen geen nieuw adres meer doorgegeven.

Was in 2015 nog sprake van 570 abonnees, in het najaar van 2017 is dat aantal gedaald tot 496, in 2020 tot onder de 400 en in het najaar van 2021 tot 375. En de daling blijft zich voortzetten.

De gestage daling van de abonnees en de stijging van de productie- en verzendkosten heeft het bestuur doen besluiten om te gaan stoppen met ons 'papieren' Salesiaans Contact en om over te stappen naar een digitaal Salesiaans Contact. Een begrijpelijke beslissing. Daarnaast liet Bert Post weten na 15 jaar te stoppen met zijn aandeel in de werkzaamheden voor de opmaak en de verzending van het Salesiaans contact.

Redactie en medewerkers

Voor hun inzet in al die jaren lijkt het mij hier op zijn plaats om de namen te noemen van hen die inhoud hebben gegeven aan ons 'papier' Salesiaans Contact. Bekijk de lijst maar eens goed en verwonder u over het aantal jaren dat zij aan Salesiaans Contact hebben gewerkt. Zij hebben het heel wat beter gedaan dan die Britse conservatieve premiers: 5 stuks in de afgelopen 12 jaar.

Dirk Koster, hoofdredacteur van 1993 tot 2014
Frans Aarts, redactielid van 1993 tot 2007
Inge Groothengel, redactielid van 1993 tot 2002
Willem Spann, eindredacteur van 1993 tot 2000
Ad van Laarhoven, redactielid van 1993 tot 2007, vanaf 2001 ook eindredacteur
Annemiek Tromm, redactielid van 1996 tot 1998
Sjef Arets, redactielid van 2001 tot 2009 en ook eindredacteur in 2007
Ietje Knaapen, redactielid van 2003 tot 2017 en ook eindredacteur vanaf 2007
Wim Holterman, redactielid van 2007 tot 2022, vanaf 2014 ook hoofdredacteur en vanaf 2018 tevens eindredacteur
Nel Vroonhof, redactielid van 2008 tot 2018
Jan van de Vossenbergh, redactielid van 2009 tot 2022
Wim van Rooden, redactielid van 2014 tot 2022
Wil Vos, redactielid van 2019 tot 2022

Al snel realiseerde ik me dat het onbegonnen werk is om naast de redactieleden ook alle vaste en losse medewerkers in deze lijst op te nemen. Het moeten er al die jaren een paar honderd zijn geweest. Toch wil ik een uitzondering maken voor Kees Jongeneelen, Willem Spann, Judith de Raat en Wil Vos die - voordat zij toetrad tot de redactie - al bijna zeven jaar een bijdrage leverde aan ons blad.

Ten slotte wil ik ook nog noemen Netty van den Brand, die jarenlang onze corrector is geweest.

Mocht ik overigens in het vorenstaande overzicht iemand vergeten zijn te noemen, of staan daarin onjuistheden, dan bied ik daarvoor bij voorbaat mijn excuses aan. Dit overzicht heb ik met de grootst mogelijke zorg samengesteld.

Mijn afscheid

Wellicht valt het sommige lezers wat koud op het dak, als ik vertel dat ik mijn afscheid als redactielid laat samenvallen met het stoppen van ons 'papieren' Salesiaans Contact. U zult zich afvragen, waarom. Eigenlijk kan mijn antwoord op deze vraag heel kort zijn: Ik heb niet zoveel met een digitaal tijdschrift.

Een boek, een tijdschrift, een dagblad moet je in je handen kunnen houden. Je moet het kunnen doorbladeren. Je moet dat kunnen voelen en ruiken. Ik wil Salesiaans Contact zomaar ergens kunnen neerleggen, het

verspreiden over diverse kerken in de regio, het vol trots anderen laten zien zonder eerst achter een beeldscherm te moeten kruipen en het vol trots anderen laten bewonderen.

De trots die mij het ‘papieren’ Salesiaans Contact opleverde, leverde mij energie. Die energie had ik nodig om vele uren te kunnen en te willen besteden aan het bedenken van een onderwerp voor mijn bijdrage, aan het verzamelen van gegevens, aan onderzoek in het archief, aan het schrijven, herschrijven, corrigeren, het terugbrengen van mijn bijdrage tot een aanvaardbare grootte en het samen met Riky erbij zoeken en maken van goede, bruikbare afbeeldingen. Die uren heb ik en had ik graag over voor ons geweldige papieren ‘eindproduct’. Een digitaal Salesiaans Contact zal mij nooit diezelfde trots kunnen geven. Om daar diezelfde tijd en energie in te steken, kan ik niet.

Tot slot wil ik de redactie alle sterkte wensen bij de digitale verspreiding van onze Salesiaanse spiritualiteit en hoop dat zij snel in de ontstane vacature kunnen voorzien.

Ik ben dankbaar voor en trots op onze gezamenlijke prestatie van de afgelopen 13 jaar.

Salesiaans Contact heeft mij een rijker mens gemaakt!

Jan van de Vossenberg

